



# ЗДРАВЉЕ

Гласило Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије • 21. април 2011. • број 80



**СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ  
И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ СРБИЈЕ**

**СРЕЋАН ПРАЗНИК**

**1. МАЈ**

**ЗА РАД, БОЉЕ УСЛОВЕ РАДА,  
БОЉИ СТАНДАРД,  
ЗА ВЛАДАВИНУ ПРАВА  
И ПРАВНУ ДРЖАВУ**

**Председница  
др Бранислава Планчак**

# Из рада Комисије за праћење примене и давање аутентичних тумачења Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија (са проширеним дејством)

Поводом захтева за тумачење Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија (са проширеним дејством) Комисија за праћење примене и давање аутентичних тумачења одговорила је следеће:

## 1) Универзитетска дечја клиника:

“У члану 96. став 1. тачка 3) Посебног колективног уговора прописан је додаток на плату за рад недељом - 20 одсто од основне плате. У складу са ставом 2. овог члана, ако се истовремено стекну услови за увећање плате по више основа, плата се увећава процентом добијеним сабирањем процената увећања по свим основама.

Из напред изнетог произлази да запослени остварује право на додаток на плату за рад недељом када ради недељом, а без обзира на начин организације рада (нпр. уколико је запослени радник дежуран недељом, додаток на плату остварује по основу дежурства и рада недељом).

Наиме, Републички завод за здравствено осигурање преноси средства за додатке на плату за запослене који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања на основу уговора са Републичким заводом за здравствено осигурање. Сходно томе, здравствена установа је дужна да исплаћује додатке на плату запосленима чије плате финансира из сопствених средстава”.

## 2) Општа болница Лесковац:

У члану 37. Посебног колективног уговора прописани су критеријуми и дужина радног времена за групе послова које се обављају на радним местима која су утврђена као радна места са повећаним ризиком. У

складу са овим критеријумима запослени који обавља послове прописане наведеним чланом остварује право на скраћено радно време. Имајући у виду да је у члану 37. став 2. тачка 3) алинеја 8. и 9. прописано да се радно време скраћује у случају сталног рада на одељењима са инфективним болесницима (сви запослени), односно сталног рада на узимању и давању крви и деривата крви (радна места лекара и медицинских техничара), право на скраћење радног времена остварује само запослено лице чије обављање послова подразумева стални рад на овим пословима.

Из наведеног произлази да се скраћење радног времена може утврдити само запосленом који искључиво ради на напред наведеним пословима.

## 3) Дом здравља Владичин Хан: - Рентген служба -

У члану 37. и 49. Посебног колективног уговора прописани су критеријуми и дужина радног времена за групе послова које се обављају на радним местима која су утврђена као радна места са повећаним ризиком, као и право запосленог на годишњи одмор, односно утврђивање увећања годишњег одмора.

У складу са напред наведеним одредбама Посебног колективног уговора здравствена установа је дужна да утврди дужину радног времена и годишњег одмора за сваког запосленог.

## 4) Дом здравља Куршумлија:

У члану 96. став 1. тачка 3) Посебног колективног уговора прописан је додаток на плату за рад недељом - 20 одсто од основне плате. У складу са ставом 2. овог члана, ако

се истовремено стекну услови за увећање плате по више основа, плата се увећава процентом добијеним сабирањем процената увећања по свим основама.

Из напред изнетог произлази да запослени остварује право на додаток на плату за рад недељом када ради недељом, а без обзира на начин организације рада (нпр. уколико је запослени радник дежуран недељом, додаток на плату остварује по основу дежурства и рада недељом).

## 5) Адвокатска канцеларија Младеновић:

У члану 146. Посебног колективног уговора прописано је да ће учесници овог уговора у року од годину дана од дана ступања на снагу овог уговора утврдити јединствене критеријуме за процену послова са повећаним ризиком који се обављају у здравственим установама, као и за скраћено радно време, који ће се, након потписивања, примењивати као анекс овог уговора од дана ступања на снагу.

Наиме, овај уговор донет је у складу са законом и у поступку његовог доношења прибављена су позитивна мишљења надлежних органа (Министарство рада и социјалне политике, Министарство финансија и Републички секретаријат за законодавство).

С тим у вези, истичемо да је Законом о раду (“Сл. гласник РС”, бр. 24 / 05, 61 / 05 и 54 / 09) у члану 8. прописано да се колективним уговором могу утврдити већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, као и друга права која нису утврђена законом, осим ако законом није друкчије одређено.

У циљу реализације члана 146. Посебног колективног уговора потписници овог уговора утврдиће јединствене критеријуме за процену послова са повећаним ризиком који се обављају у здравственим установама, као и за скраћено радно време у сарадњи са референтном здравственом установом - Институтом за медицину рада Србије “Др Драгомир Карајовић”, који ће спровести стручну анализу и на основу процене послова који се обављају у здравственим установама, као и искустава и препорука Светске здравствене организације, као и других земаља ЕУ, а како би се у овој области извршила хармонизација са искуствима наведених земаља. На основу ових критеријума здравствене установе спровешће поступак прописан Законом о безбедности и здрављу на раду (“Сл. гласник РС”, број 101 / 05).

## 6) Специјална болница за плућне болести “Озрен” Сокобања:

1. У члану 131. став 1. овог уговора прописано је да је послодавац дужан да увећава месечну плату у висини три основице утврђене за обрачун и исплату плата запослених у здравству исплаћује, и то:

1) председнику репрезентативног синдиката у здравственој установи;

2) председнику, односно поверенику окружног, односно регионалног, градског, покрајинског и републичког органа синдиката, потписника овог уговора.

## 16. СУСРЕТИ ЗДРАВЉА

Одлуком Републичког одбора, 16. Сусрети здравља одржаће се од 19. до 25. јуна ове године у Грчкој, у месту Кавос на југу острва Крф.

Организационе - техничке припреме су већ извршене. Интересовање запослених за овогодишње Сусрете је велико. Не само због лепоте острва Крф већ и због погодности да под истим условима (цена) могу да бораве и чланови породице.

Опредељујући се за Крф, Републички одбор је имао у виду и висок и уједначен квалитет смештаја, близина мора и наравно лепоте Крфа.

Окружни-градски одбори Синдиката пријавили су оријентациони број учесника који прелази цифру од 2.200.

За смештај, обезбеђење спортских терена и пратећи забавни програм побринула се туристичка агенција - Виктор Травел - особа за контакт: Марија Гребовић Марковић, телефон / факс: 011 / 26-25-254 и 26-22-824 моб. 063 / 64-95-23.

Закључком Владе 05 Број: 121-37 / 2011 од 13. јануара 2011. године утврђена је основа за обрачун и исплату плате за запослене у здравственим установама у износу од 2.266,95 динара.

2. У буџету Републике Србије - на раздели Министарства здравља нису обезбеђена средства за исплату отпремнина запосленима у здравственим установама, те сходно томе не постоји правни основ да ово министарство изврши пренос средстава за ове намене.

3. У члану 49. Посебног колективног уговора прописано је да годишњи одмор по свим основама не може трајати дуже од 30 радних дана, осим за запослене који раде скраћено радно време који имају право на кроишћење годишњег одмора у трајању до 40 радних дана.

С тим у вези, истичемо да се појединачним колективним уговорима могу предвидети већа права у односу на она утврђена Посебним колективним уговором која финансира Републички завод за здравствено осигурање, с тим да се на транспарентан начин мора навести да та средства обезбеђује здравствена установа из сопствених средстава.

4. Законом о здравственој заштити ("Сл. гласник РС" бр. 107 / 05, 72 / 09 - др. закон, 88 / 10 и 99 / 10) у чл. 77. и 78. прописано да је прековремени рад (дежурство, приправност и рад по позиву) у здравственој установи обављају здравствени радници.

Сходно томе, не постоји правни основ да се за немедицинске раднике уведе прековремени рад у виду дежурства, приправности и рада по позиву.

Међутим, у члану 96. став 1. тачка 5) Посебног колективног уговора прописано је да додаток на плату за прековремени рад немедицинских радника и здравствених сарадника износи 26 одсто од основне плате.

5. Посебним колективним уговором прописане су обавезе послодавца у погледу обавештавања синдиката о питањима из своје надлежности, које су од битног значаја за економски и радно-социјални положај запослених.

6. Поводом вашег питања које се односи на могућност запосленог да истовремено буде члан у два или више синдиката, молимо вас да се обратите Министарству рада и социјалне политике, као надлежном органу за тумечење Закона о раду ("Сл. гласник РС" бр. 24 / 05, 61 / 05, 54 / 09).

7. Имајући у виду да Законом о раду за повреду радне обавезе није прописана новчана казна, мишљења смо да се појединачним колективним уговором не може прописати ова дисциплинска мера.

8. Законом о здравственом осигурању ("Сл. гласник РС" бр. 107 / 05 и 109 / 05 - исправка) прописан је поступак по којем послодавац може захтевати да се осигураник чију је привремену спреченост за рад оценио изабрани лекар, односно првостепена лекарска комисија, подвргне поновном пре-

## ПРВИ КОНГРЕС СИНДИКАТА

Републички одбор Синдиката, на седници одржаној 30. марта 2011. године, донео је Одлуку да се ПРВИ КОНГРЕС СИНДИКАТА запослених у здравству и социјалној заштити Србије одржи 25. маја 2011. године.

Конгрес ће се одржати у Београду, у малој сали Дома синдиката.

Предлоге конгресних докумената усвојио је Републички одбор.

На Конгресу ће се сумирати резултати петогодишњег рада организација и органа Синдиката односно укупна активност Синдиката што је један од основа за утврђивање општих праваца деловања у наредном мандатном периоду, али и конкретне активности.

Извештај о финансијском пословању Синдиката, односно, Републичког одбора поднеће Надзорни одбор Синдиката.

Статутарни одбор (комисија) ће поднети извештај о свом петогодишњем раду у складу са статутарним надлежностима.

На Конгресу, делегати ће бирати новог председника Синдиката, Надзорни одбор Синдиката и Статутарни одбор Синдиката и верификовати мандате чланова Републичког одбора.

Републички одбор, на наредној седници ће утврдити листу кандидата за председника Синдиката за наредни петогодишњи период.

гледу од стране првостепене лекарске комисије, односно другостепене лекарске комисије, ради поновног оцењивања његове привремене спречености за рад. Такође, овим законом прописано је да се на терет средстава обавезног здравственог осигурања не обезбеђује утврђивање здравственог стања осигураног лица по захтеву других органа, односно које се не остварује по захтеву стручно-медицинских органа у поступку у складу са овим законом (утврђивање здравствене способности по предлогу послодавца).

9. Законом о буџету Републике Србије за 2009. годину ("Сл. гласник РС" бр. 120 / 08, 31 / 09 и 111 / 09) и Законом о буџету Републике Србије за 2010. годину ("Сл. гласник РС" бр. 107 / 09 и 91 / 10) прописано је да се у буџетској 2009. и 2010. години неће вршити обрачун и исплата јубиларних награда предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Међутим, Законом о буџету Републике Србије за 2011. годину ("Сл. гласник РС" бр.

101 / 10) у члану 13. прописано је да ће се у буџетској 2011. години за кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање вршити исплата јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2011. години.

10. Општим колективним уговором ("Сл. гласник РС" бр. 50 / 08, 104 / 08, 8 / 09 и 8 / 09 - др. пропис) у члану 33. став 1. и члану 107. став 1. тачка 1) Посебног колективног уговора прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини три просечне зараде запосленог у моменту исплате, с тим да тако исплаћена отпремнина не може бити нижа од три просечне зараде по запосленом код послодавца у моменту исплате, односно три просечне зараде по запосленом исплаћеном у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако је то за запосленог повољније.

Председник Комисије  
Зорица Павловић

## Посебан колективни уговор за социјалну заштиту

Синдикат је у децембру 2009. године потврдио статус репрезентативног Синдиката у здравству и у делатности социјалне заштите.

Стицањем статуса репрезентативног Синдиката у социјалној заштити остварили смо право учешћа у преговорима и закључивању Посебног колективног уговора за делатност социјалне заштите.

Након покретања иницијативе за закључивање Посебног колективног уговора за социјалну заштиту у Републици Србији формиран је преговарачки тим који више месеци континуирано и интензивно ради на утврђивању текста колективног уговора.

У поступку припреме усаглашен је текст колективног уговора са другим репрезентативним синдикатом у социјалној заштити.

Након усаглашавања, заједнички предлог достављен је Министарству рада и социјалне политике. Преговори су почели 24. фебруара 2011. године и настављају се.

Постизање сагласности око нивоа права запослених у социјалној заштити са представницима Владе Србије, односно Министарства рада и Министарства финансија иде споро и тешко. Али у нашем Синдикату, знамо да није лако.

# ВРЕМЕ ИЗАЗОВА

Пише: Прим. мр сци. Радмила Обреновић, председник Јединствене синдикалне организације Клиничког центра Србије

У току месеца октобра 2010. године у свим синдикалним подружницама ЈСО КЦС по свим организационим целинама КЦС су се одржали избори за органе Синдиката. На 41 изборно место изашло је преко 3000 чланова и изабрано је преко 300 кандидата за носиоце функција у органима ЈСОКЦС. Ови избори пали су у време динамичних промена у нашој установи. Оно што је значајно јесте и усвајање Посебног колективног уговора за здравствену делатност и очекивања чланства су да се уз израду Појединачног колективног уговора непосредно примене све оне ставке које су за послене повољније у односу на важећи Појединачни колективни уговор.

У условима економске кризе, која ће по свој прилици потрајати за Синдикат је неприхватљиво било какво решење које ће даље доводити до пада стандарда и пораста незапослености. Мора да се врло јасно постави питање статуса запослених у здравству и да у складу са тим и коефицијнти за све групе послова коригују уз препознавање нових занимања у складу са савременим захтевима пружања здравствене заштите. Рад на овоме је обавеза како Синдиката тако и Владе РС.

Чланови ЈСО КЦС су имали прилику да током октобра месеца изаберу

своје представнике за које сматрају да ће моћи да адекватно одговоре задацима које као синдикални представници имају. Велика је одговорност изабраних да испуне очекивање чланства. Синдикални рад је често као немогућа миси-

ја, али аргументима, стрпљивошћу, међусобним уважавањем и другим синдикалним средствима могуће је постићи остварење циљева.

Укључињем у изборне процесе користи се право се утичете на динамику промена у друштву. Само укључивањем и личним ангажовањем без чекања да други решавају наша радна и животна питања можемо очекивати напредак на свим пољима.

За чланове Јединствене синдикалне организације Клиничког центра Србије предстоји врло интензиван период.

## АКТИВНОСТИ ОКРУЖНОГ ОДБОРА СИНДИКАТА ЈУЖНОБАЧКОГ ОКРУГА

Синдикат Јужнобачког округа (досадашњи ГОС Нови Сад) је на својој Скупштини одржаној 25. јануара 2011. године избором новог сазива Окружног одбора, чланова РОС-а, ПООС-а, делегата Скупштине Покрајинског Синдиката, делегата Републичког Конгреса Синдиката и председника Окружног одбора окончао изборне активности на својој територији. На првој конститутивној седници Окружног одбора одржаној 11. фебруара 2011. године именовани су потпредседник и секретар Окружног одбора и формирано председништво Окружног одбора од седам чланова.

Нови сазив Окружног одбора је сачинио план активности у новом периоду од којих се као најзначајнија намеће едукација новоизабраних руководилаца у Синдикалним организацијама и Окружном одбору. Од 16. до 18. маја Окружни одбор Јужнобачког округа из тог разлога организује саветовање за новоизабране руководиоце у Синдикалним организацијама. Учесници ће имати прилику да се упознају и са законским прописима и колективним уговорима којима се регулишу права и обавезе запослених и синдикалних организација у установама. Учесници саветовања ће, поред осталог, имати прилику и да представе своје Синдикалне организације, као и да на лицу места укажу на проблеме на које наилазе у комуникацији са послодавцима.

## ИЗБОРИ У ПОКРАЈИНИ

Изборне активности у синдикалним организацијама на подручју АП Војводине завршене су до краја прошле године, а избори у свих седам окружних одбора до краја

јануара 2011. године, како је и било предвиђено календаром активности и изборним одлукама Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Војводине.

Чланови Покрајинског одбору су, на својој седници 16. фебруара 2011. године, верификовали изборе за органе и носиоце функција у окружним органима Синдиката на територији Војводине.

Скупштина Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Војводине одржана је 3. марта 2011. године у Новом Саду, у згради Радничког дома. Скупштини Синдиката присуствовало је 92 делегата, од укупно 101 делегата. Избором председника Покрајинског одбора и избором и конституисањем органа (Покрајинског и Надзорног одбора и Статутарне комисије) завршене су изборне активности на нивоу Војводине.

На свим скупштинама изражено је незадовољство укупном социјалном ситуацијом у земљи и захтеване брже промене које би омогућиле пораст стандарда и поштовање права запослених.

Уз многе синдикалне активисте који су радили у претходном периоду појавила су се нова лица, којима ћемо радо помоћи у активностима.

## Разговор са новим министром здравља

На позив новог министра здравља, проф. др Зоран Станковић разговарао је 22. марта 2011. године са представницима синдиката организованим у здравству.

У вишесатном разговору министар је упознат са захтевима синдиката за побољшање материјалног и социјалног положаја запослених у здравству и социјалној заштити и укупним проблемима у здравственој делатности.

Министар је изразио спремност за сарадњу, дао је подршку оправданим синдикалним захтевима за побољшање укупног положаја запослених и исказао спремност да се свака два месеца састаје са репрезентативним синдикатима ради анализирања шта је урађено и који су проблеми у здравству.

**Влада Србије, на седници одржаној 14. априла, увећала је основицу за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама за 5,5 одсто.**